

Malmö högskola
Lärarytbildningen
Barn Unga Samhälle

Examensarbete

15 högskolepoäng

”Jag ser bara fördelarna med halvklass”

En studie om fritidspedagogers yrkesroll och sitt arbete i halvklass

”I only see the benefits with half-class”

A study about leisure-time pedagogues professional role and their work in half-class

Malin Bardh
Jenny Hansson

Lärarexamen 210hp
Barndoms- och ungdomsvetenskap
2009-01-14

Examinator: Kutte Jönsson
Handledare: Fanny Jonsdottir

Abstract

Vi som har gjort denna undersökning, *”Jag ser bara fördelarna med halvklass” – En studie om fritidspedagogers yrkesroll och sitt arbete i halvklass*, heter Malin Bardh och Jenny Hansson. Syftet med undersökningen är att ta reda på vad fritidspedagoger vill nå med sitt arbete i halvklass. Vi vill veta vad som styr fritidspedagogernas val av aktiviteter och hur fritidspedagoger och klasslärare samarbetar. Vi vill även ta reda på om utbildningen har någon betydelse när det gäller synen på samverkan och hur fritidspedagogen respektive klassläraren ser på sin yrkesroll.

För att få svar på våra frågeställningar har vi skickat ut enkäter till fritidspedagoger och genomfört intervjuer med fritidspedagoger och klasslärare. För att få en större insyn i fritidspedagogernas yrke har vi samlat in vår empiri från fyra olika skolor i olika kommuner.

För att analysera empirin och se mönster har vi använt oss av historik kring fritidspedagogyrket, Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), lärarens yrkesetik, beskrivningar av yrkesroll och yrkesidentitet, samt några av Bourdieus teoretiska begrepp.

Genom undersökningen fick vi fram att det fritidspedagogerna vill nå med sina aktiviteter är att få bra sammanhållning i gruppen och att eleverna ska känna glädje och trygghet i skolan. Vi fick fram att fritidspedagoger saknar planeringstid för arbetet i skolan. Vi kunde även se att fritidspedagogens utbildning hade betydelse för valet av aktiviteter och hur man ser på sin yrkesroll.

Nyckelord: Aktivitet, Bourdieu, fritidspedagog, halvklass, planeringstid, samarbete.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	7
1.1 Syfte och frågeställningar	8
1.2 Disposition	9
2 Bakgrund och tidigare forskning	10
2.1 Historisk bakgrund	10
2.2 Fritidspedagogens yrkesidentitet.....	12
2.3 Fritidspedagogens yrkesroll	12
2.4 Lärares uppdrag.....	13
2.4.1 SET- Social och emotionell träning	14
3 Teori.....	16
3.1 Bourdieu – habitus, kapital och fält.....	16
4 Metod	18
4.1 Metodval	18
4.2 Urval	20
4.3 Genomförande.....	21
4.3.1 Uppdelning av arbetet	22
4.4 Etiska överväganden.....	22
5 Resultat.....	24
5.1 Fritidspedagogers och klasslärares syn på arbetet i halvklass	24
5.2 Vad som styr fritidspedagogers val av aktiviteter i halvklass.....	26
5.3 Fritidspedagogers och klasslärares samarbete	28
5.4 Utbildningens betydelse för synen på samverkan	30
5.5 Fritidspedagogers och klasslärares syn på yrkesrollerna.....	30
6 Sammanfattning och diskussion	33
6.1 Resultatdiskussion	33
6.2 Sammanfattning.....	36
6.3 Metoddiskussion.....	36
6.4 Slutsatser och vidare forskning	37
6.4.1 Vidare forskning	38

Referenser

Bilaga 1- Enkät till fritidspedagoger

Bilaga 2 – Brev till rektorer

Bilaga 3 – Intervjufrågor till fritidspedagoger

Bilaga 4 – Intervjufrågor till klasslärare

1 Inledning

Jag ser en pojke sitta ensam på en bänk på skolgården. Det är lektionstid och han borde vara på lektion. När jag närmar mig pojken får jag syn på fritidspedagogen och de andra eleverna. De hoppar hopprep, men pojken på bänken vill inte delta. En vecka senare var de tre elever som satt på bänken, medan de andra hoppade hopprep tillsammans med fritidspedagogen. Efter en månad är det två elever som hoppar hopprep med fritidspedagogen, medan de andra tio eleverna driver runt på skolgården och bråkar.

(Loggboksanteckningar)

Vi har reagerat starkt på att fritidspedagogen inte hade mer planerade och varierade aktiviteter under halvklasslektionerna. Vi undrar var fritidspedagogens gnista fanns i den här situationen? Vad ville fritidspedagogen nå med att låta eleverna hoppa hopprep varje halvklasslektion under en hel termin?

Detta har väckt tankar hos oss och fått oss att fundera kring vissa frågor så som: Vad påverkar fritidspedagogens val av aktivitet i halvklass under skoltid? Beror det på för lite planeringstid? Brist i samarbetet med klassläraren? För stora barngrupper? Ansvar för flera klasser? Hur stor påverkan har rektorn? Detta är frågor som vi har funderat kring på grund av situationen ovan, men som kanske inte kommer att besvaras i arbetet.

Enligt Allmänna råd och kommentarer – Kvalitet i fritidshem (Skolverket, 2007) ska personalen i fritidshem ha goda kunskaper om de yngre skolbarnens utveckling och lärande.

Personalen måste kunna planera och genomföra en pedagogisk verksamhet som är anpassad både till det enskilda barnet och gruppens behov samt kritiskt granska och vidareutveckla verksamheten.

(s. 19)

Vi som skriver examensarbetet har olika inriktningar inom vår lärarexamen. Våra inriktningar är lärare mot grundskolans tidigare år och lärare i fritidshem. Båda två har reagerat starkt på fritidspedagogens aktivitet och förstår inte hur man kan utbilda sig under 3,5 år på högskola för att sedan bara, till synes, stå och veva ett hopprep. Ingen av

oss hade velat samarbeta med en arbetskollega som inte har högre ambitioner än att hoppa hopprep under skoltid. Vi tycker båda att arbete i halvklass är bra och borde utnyttjas bättre till exempel till att ha genomgångar, stötta de olika individerna och se varje barns behov. Detta eftersom läraren och fritidspedagogen får mer tid för varje elev, det blir lättare för varje elev att komma till tals och miljön i klassrummet blir lugnare. Enligt oss borde lärarna, som har gemensamt ansvar för en klass, samarbeta bättre och utnyttja varandras olika kompetenser. Enligt Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94 (Skolverket, 2006) är skolans uppdrag att främja lärande där individen stimuleras att inhämta kunskaper.

Vi tycker även att det är viktigt att belysa fritidspedagogernas roll i skolan, samt att alla som arbetar inom skolan och de som arbetar med skolfrågor ska få upp ögonen för fritidspedagogernas arbetssituation. Dessutom är det viktigt att de verksamma fritidspedagogerna vet vad det är de vill nå med de aktiviteter de har i skolan.

Eftersom det är fritidspedagogernas yrkesroll i skolan vi vill undersöka har vi valt att utgå från ett vuxenperspektiv. I undersökningen har vi valt att använda oss av enkäter som vi har skickat till 16 fritidspedagoger. För att få en ännu djupare insyn har vi även intervjuat fritidspedagoger och lärare i grundskolans tidigare år. För att analysera våra resultat har vi utgått från några av den franska sociologen Pierre Bourdieus begrepp. De begrepp vi har använt är habitus, kapital och fält.

1.1 Syfte och frågeställningar

Vårt syfte med detta arbete är att ta reda på vad fritidspedagoger på fyra skolor i Skåne vill uppnå med sina aktiviteter i halvklass.

För att få en insikt i hur fritidspedagogerna tänker kring sitt arbete i halvklass under skoltid har vi valt följande frågeställningar:

- Hur ser fritidspedagoger och klasslärare på arbetet i halvklass?
- Vad styr fritidspedagogers val av aktiviteter i halvklass?
- Hur pratar fritidspedagoger respektive klasslärare om samarbetet?

- Vad har fritidspedagogers utbildning för betydelse när det gäller synen på samverkan med klassläraren?
- Hur ser fritidspedagoger respektive klasslärare på sin yrkesroll?

1.2 Disposition

I kapitlet Bakgrund och tidigare forskning beskrivs fritidspedagogikens historia, lärarens uppdrag utifrån Läroplanen och SET- programmet, samt fritidspedagogens yrkesidentitet och yrkesroll. Därefter kommer en teoridel där några av Bourdieus teorier beskrivs. I metoddelen presenterar vi vårt metodval, urval av undersökningsgrupp, hur undersökningen genomförts, etiska överväganden, samt hur vi har valt att dela upp arbetet. Därefter redovisas vårt resultat utifrån våra frågeställningar i en resultatdel. Arbetet avslutas med ett kapitel som heter Sammanfattning och diskussion. Detta avsnitt innehåller resultatdiskussion, där även analysen ingår, samt sammanfattning, metoddiskussion och avslutas med slutsatser och vidare forskning.

2 Bakgrund och tidigare forskning

Här kommer vi att beskriva fritidshemmets och fritidspedagogyrkets utveckling för att ge en bakgrund till fritidspedagogers arbete. Vi kommer även att visa hur skolan och fritidshemmet, samt yrkesgrupperna inom dessa, alltmer har kommit att närma sig varandra.

2.1 Historisk bakgrund

Skolbarnomsorgen och därmed fritidspedagogyrket har sitt ursprung i två typer av verksamheter som uppstod i Sverige runt sekelskiftet; *arbetsstugorna* och *tillsynsverksamhet*. Båda typer av verksamhet var inriktade på de lägst ställda i samhället (Hansen, 2000:159).

Haglund (2004:22) skriver att den första arbetsstugan öppnades 1887 i Stockholm. Arbetsstugorna hade som syfte att fostra barnen till plikttröhet och god arbetsmoral och på så sätt hålla dem ifrån gatans skadliga inflytande, berättar Hansen (2000:159). Samtidigt skulle arbetsstugans praktiska verksamhet komplettera dåtidens starkt teoretiskt inriktade skola. Tillsynsverksamheten kan ses som en förlängning av barnkrubbeverksamheten för förskolebarn in i skolåldern och ansvarade på olika sätt för barnens moraliska, hygieniska och sedliga fostran. Under 1940- och 50-talen tog barnträdgårdslärare/förskollärare i stor utsträckning över skolbarnverksamheten vilket ledde till att det förskolepedagogiska inslaget blev allt mer påtagligt (a.a.).

Calander (1999:18) berättar att fritidspedagogyrket började utformas vid mitten av 60-talet samtidigt som grundskolereformen började genomföras. Under den här tiden togs barnen enbart emot på eftermiddagen och denna verksamhet kallades för eftermiddagshem. Från 60-talet och framåt expanderade barnomsorgen vilket innebar att en ny verksamhet för skolbarns omsorg skapades, nämligen fritidshemmet. Tidigare togs barn endast emot på eftermiddagar, men i samband med namnbytet från eftermiddagshem till fritidshem började man även ta emot barnen före skoldagen började (Calander, 1999:24).

Calander (1999:18) berättar vidare att år 1974 kom barnstuge- och SIA-utredarna med ett förslag om en ny organisationsmodell för den framtida skolbarnomsorgen. Förslaget innebar att fritidshemmet skulle lokalintegreras i skolan. SIA-utredarna kom även med ett beslut om samlad skoldag. Med detta ville man göra tydligt att skolan skulle ha ett samlat ansvar för hela barnens dag, även den del som inte är lektionsbunden. Man ville även förbättra skolans möjligheter till omsorg. Tanken om det utvidgade fritidshemmet och den samlade skoldagen realiserades aldrig fullt ut vid det här tillfället, då det fick ett relativt litet genomslag. Man började däremot, på olika håll, utveckla olika former av samverkan mellan fritidshem och grundskola bland annat genom att flytta fritidshemmet till skolans lokaler. Dock var det vanligaste under 70- och en bit in på 80-talet att fritidshemsavdelningarna var integrerade i daghem (Calander, 1999:18-19).

Calander (1999:20-25) berättar att i och med högskolereformen 1975-1977 förlades fritidspedagogutbildningen till lärarutbildningarna och samläsningsförsök mellan olika yrkesinriktningar utvecklades vid flera högskolor i slutet av 70- och början av 80-talen. Målet med samverkan var att ge studenterna kunskaper om varandras yrken. Att fritidspedagogutbildningen blev en högskoleutbildning förstärkte kraven på fritidsverksamhetens pedagogiska innehåll och kvalitet. I och med fritidspedagogutbildningen växte fritidspedagogkåren numerärt. Vid början av 90-talet hade fritidshemmen blivit en betydande potentiell resurs för grundskolan (a.a.).

Trycket på politikerna att samordna grundskolans och barnomsorgens resurser ökade under början av 90-talet på grund av skolbarnomsorgens strukturella förändringar tillsammans med en alltmer ansträngd nationell ekonomi. Ett attraktivt förslag till att minska lokal- och personalkostnaderna i verksamheten var att integrera barnomsorg, då främst fritidsverksamhet, i skolbyggnaderna. Detta ledde till att kommunerna drev på integreringen lokalt (Calander, 1999:20).

Fram till juli 1996 ansvarade två olika statliga myndigheter, Utbildningsdepartementet och Socialstyrelsen, för verksamheter som i praktiken bedrevs av en och samma kommunala nämnd. Utbildningsdepartementet ansvarade enbart för skolverksamheten medan fritidshemmen tillhörde Socialstyrelsens ansvarsområde. Första juli 1996 överför-

des ansvaret för barnomsorgen från Socialdepartementet till Utbildningsdepartementet (Calander, 1999:20).

2.2 Fritidspedagogens yrkesidentitet

Med yrkesidentitet menar Hansen (1999:32) individens egen påverkan och tolkning av yrket.

Fritidspedagogens ställning kan i vissa avseenden vara mer komplicerad när det gäller att dra upp riktlinjer för ett eget kompetensområde i förhållande till grundskollärans och förskollärans och att i ett skolsammanhang definiera yrkets pedagogiska arbetsuppgifter menar Hansen (2000:138).

Hansen (2000:140) menar att många fritidspedagoger upplever att de ibland får en position som utfyllnad eller får hoppa in och ta sig an uppgifter som ingen annan har tid med. De känner att deras kompetens inte tas till vara. Skolan är en annorlunda verksamhet för fritidspedagoger jämfört med den ursprungliga miljön där yrket uppstod och utvecklades. På grund av detta har fritidspedagoger svårt för att definiera vad det är för kompetens de har som borde tas bättre till vara på inom skolan (a.a.).

2.3 Fritidspedagogens yrkesroll

Med yrkesroll menar Hansen (1999:31) att individen har blivit tilldelad en roll av samhället. Calander (1999:27) berättar att bilden av fritidspedagogens arbete under den samlade skoldagen i början av 80-talet var präglad av rekreationstanken och en socialpedagogisk syn på fritidspedagogens kompetens. Det ansågs att fritidspedagogen i huvudsak skulle administrera och genomföra fritidsaktiviteter. Fritidspedagogen lade störst vikt vid att i sitt pedagogiska arbete lära barnen fungera i mellanmänniska relationer på ett bättre sätt skriver Johansson (1986:87). Elevvårdande uppgifter var också något som fritidspedagogen skulle arbeta med (Calander, 1999:27).

I början av 90-talet förändrades denna bild och nu ses fritidspedagogen istället som en länk mellan den teoretiska skolundervisningens innehåll och dess praktiska tillämpningar. I de så kallade praktiskt-estetiska ämnena anses fritidspedagogens undervisningskompetens bäst komma till sin rätt. Fritidspedagogens uppgift att utveckla barnets sociala förmågor och ge barnen möjlighet till avkoppling tonades ner och istället framträdde fritidspedagogernas roll som undervisare (Calander, 1999:27-28).

2.4 Lärarens uppdrag

I detta avsnitt förklaras vad som enligt Lpo 94 är lärarens uppdrag i sitt arbete i skolan. I Lpo 94 (Skolverket, 2006) används *lärare* som en samlad beteckning för grundskollärare, förskollärare och fritidspedagoger. Ordet *undervisning* används som beteckning för den verksamhet som bedrivs och *elever* för att beskriva dem som verksamheten riktas till.

Det är som lärare viktigt att i sitt arbete se varje individ och sätta eleverna och deras lärande i centrum. Läraryrket fordrar ett stort yrkesansvar och bygger på samhällets tillit. Som lärare ska man vara medveten om att kvaliteten i yrkesutövningen direkt inverkar på samhället och samhällsmedborgarna. Därför ska lärare använda sitt yrkeskunnande till att höja kvaliteten i sin yrkesutövning och stärka sin professionalism. Som lärare ska man ansvara för kommande generationers grundläggande utbildning och fostran och har därmed ett viktigt uppdrag i samhället (Lpo 94, Skolverket, 2006).

Enligt Lpo 94 (Skolverket, 2006) förbinder sig lärare att i sin yrkesutövning

- stödja elevernas personliga utveckling, skapa goda betingelser för varje elevs lärande, utveckling och förmåga att utveckla kritiskt tänkande samt ta ansvar för elevernas kunskapsutveckling.
- skydda varje individ mot skada, kränkning och trakasserier samt att alltid bemöta eleverna med respekt för deras person och integritet.

Lärare skall bidra till att göra skolan till en god arbetsplats samt värnar om läraryrket och lärares pedagogiska frihet. För det pedagogiska uppdraget ansvarar lärare både

självständigt och tillsammans med andra. Lärare ska ansvara för att utveckla sin kompetens både när det gäller yrkets utveckling och innehållet i undervisningen. I sin yrkesutövning förbinder sig läraren att respektera såväl kollegers som andra yrkesgruppers kompetens, skyldigheter och ansvar i skolvardagen (Lpo 94, Skolverket, 2006).

Skolan skall sträva efter att varje elev ska respektera andra människors egenvärde och kunna leva sig in i och förstå andra människors situation. Inom skolan ska man också sträva efter att eleverna utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter. De som arbetar inom skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen. Läraren skall klargöra och diskutera det svenska samhällets värdegrund med eleverna och även diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem. Läraren ska förebygga och motverka kränkande behandling samt tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen (Lpo 94, Skolverket 2006:8-9).

I Lpo 94 (Skolverket, 2006:12) förklaras att läraren i sitt arbete måste utgå från varje individs behov och förutsättningar. Som lärare måste man finna en balans mellan att se eleverna som individer och som ett kollektiv. En av skolans uppgifter är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart, (Lpo 94, Skolverket 2006:3).

Enligt Lpo 94 (Skolverket, 2006:5) är skolans uppdrag att planera undervisningen så att individen stimuleras att inhämta kunskaper. Alla som arbetar i skolan ska medverka till att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande (a.a. s 12). Väsentliga delar i det aktiva lärandet är skapande och arbete. Under de tidiga skolåren har leken extra stor betydelse för att eleverna ska ta till sig kunskaper (Lpo 94, Skolverket, 2006:5-6).

2.4.1 SET – Social och emotionell träning

SET står för social och emotionell träning och är ett program som används på vissa skolor för att arbeta med värdegrunden. De som utvecklat SET menar att personal inom skolan, socialsekreterare och föräldrar berättar om den utbredda och ökande psykiska

ohälsan bland barn och ungdomar. Den visar sig i mobbing, våld, aggressivitet, depressivitet och på andra mindre dramatiska sätt enligt grundarna av SET. På grund av detta har det tagits fram olika pedagogiska program för att främja barnens psykiska hälsa bland annat SET som vi presenterar här. Grundarna av SET menar att de program som har varit framgångsrika är de som har integrerats i skolarbetet. Resultatet av programmen har bland eleverna lett till bättre impuls kontroll, bättre uppförande, ökad förmåga att handskas med oro och ängslan, ökad förmåga att lösa konflikter samt minskat kriminellt beteende enligt grundarna av SET. Programmen har bestämda basmoment som återkommer varje årskurs. I de här basmomenten kan man spegla social och emotionell kompetens genom elevernas förmågor och färdigheter (SET, 2008-11-28).

Ett av de program som har tagits fram är SET. Metodiken i SET- programmet innebär att genom övningar utveckla elevernas sociala och emotionella förmågor. Programmet riktar sig till förskoleklass och upp till skolår nio. SET- programmet är uppbyggt av de fem förmågor som författarna menar omfattar emotionell intelligens:

- Att ha kontakt med sina känslor – Att hantera sina känslor
- Att kunna hantera känslor – Självkänedom
- Att kunna motivera sig själv – Motivation
- Att kunna uppfatta känslor hos andra – Empati
- Att skapa och bevara relationer – Social kompetens

(SET, 2008-11-28)

Av egna erfarenheter vet vi att en SET- lektion kan se ut på olika sätt beroende på elevernas ålder och tidigare erfarenheter av arbete med SET. Eleverna kan bland annat få se en bild på ett ledset barn. Utifrån bilden ska de samtala kring bland annat hur barnet känner sig, varför barnet är ledset, vad som kan ha hänt, vad man kan göra åt det och hur man kan förebygga det.

3 Teori

Vi har inte hittat några relevanta teorier kring ämnet, förutom några av den franske sociologen Pierre Bourdieus teoretiska begrepp. I detta avsnitt kommer vi att presentera de teorier som vi sedan kommer att använda för att analysera empirin.

3.1 Bourdieu – habitus, kapital och fält

Bourdieu använder begreppet habitus för att beskriva den uppväxt som format människan och gett människan hennes normer och värderingar. Människans habitus är ett resultat av hennes uppväxt, upplevelser och erfarenheter. Allt en människa möter och drabbas av, såsom klass, kultur, kön, etnicitet och bemötande från andra människor, påverkar hennes habitus och gör att vi alla tänker och handlar på olika sätt. (Hodkinson, 1997:34). Därmed menar Bourdieu att samma habitus inte kan förekomma mer än en gång, utan det är individuellt. Däremot kan det förekomma liknande habitus. Varje människas habitus värderas olika somliga värderas högre än andras. Denna värdesättning kan även skifta från grupp till grupp (Broady, 1990:229).

Begreppet habitus hänger samman med begreppet kapital. Bourdieus begrepp kapital handlar om symboliska och materiella tillgångar som senare kan värderas utifrån olika sociala sammanhang (Bourdieu, 1992:7). Kapitalet har stor betydelse, ju mer kapital en människa har desto mer makt disponerar hon (Bourdieu, 1991:17). De fyra olika slags kapital som Bourdieu använder sig av enligt Skeggs (2000:20-21) beskrivs här nedan:

- *Ekonomiskt kapital* – är de ekonomiska tillgångar som man har som till exempel inkomster, förmögenheter, arv, penningstillgångar.
- *Kulturellt kapital* – sådant som språk, bildning och de vanor vi har och sättet att leva på. Examina från respekterade läroanstalter, förtrogenhet med klassisk musik eller litteratur, förmåga att uttrycka sig kultiverat i tal och skrift är också sådant som värderas högt inom detta begrepp. Utbildning är centralt inom det kulturella kapitalet.
- *Socialt kapital* – alstras genom relationer och är baserad på förbindelser och grupptillhörighet.

- *Symboliskt kapital* – detta är en slutprodukt av andra typer av kapital som varseblivits och erkänts vara legitima. Utbildningsnivå, titel och tjänst är några exempel på symboliskt kapital. Genom högt symboliskt kapital kan man få mera makt.

Genom sitt habitus placerar man sig i ett system av relationer som Bourdieu benämner som fält. Individens position i ett fält definieras i förhållande till de övriga individerna i detta fält. Ett av våra fält är arbetslivet och det är genom detta fält som vi människor får vår status och bekräftelse för vem eller vilka vi är. De olika fälten, som kan vara arbetslivet, är inte oföränderliga utan förändras ständigt och därmed förändras även individerna inom dem (Bourdieu, 1991:16-17).

4 Metod

Här beskriver vi vårt val av metoder och varför vi valt att använda oss av just dessa metoder. Här presenteras även vår undersökningsgrupp, hur vi genomfört undersökningen, hur vi tagit hänsyn till de forskningsetiska principerna, samt hur vi valt att dela upp arbetet.

4.1 Metodval

Vi har använt oss av enkäter och intervjuer för att ta reda på hur fritidspedagoger tänker kring sitt arbete i halvklass under skoltid. Med enkäter når man fler personer än vad vi hade hunnit intervju. Vid en intervju kan man komma in på olika sidospår och därmed kanske missa något relevant och det blir inte lika enhetliga frågor som vid en enkätundersökning. Vi har även valt att använda oss av enkäter för att öka chansen till mer uppriktiga svar det vill säga att fritidspedagogerna vågar uttrycka vad de verkligen tycker och tänker. Björndal (2002:99) menar att respondentens anonymitet vid en enkätundersökning ger mer uppriktiga svar än vad till exempel en intervju kan ge.

Björndal (2002:100) menar att enkätfrågor måste uppfylla vissa kriterier för att respondenterna ska kunna ge bra och relevanta svar. Dessa kriterier sammanfattas här nedan:

- Enkätfrågorna ska vara formulerade så att respondenterna uppfattar dem på samma sätt.
- Frågorna får inte misstolkas.
- Frågorna ska vara välformulerade och innehålla tillräckligt med information om det man vill respondenterna ska uttala sig om.
- Det ska också vara tydligt hur de ska svara på frågan, till exempel ja/nej, skala 1 till 10 eller om det ska vara ett mer beskrivande svar.

För att respondenterna ska kunna uppfatta frågorna på samma sätt och för att undvika att frågorna misstolkas har vi valt att ställa enkla frågor i enkäterna. Till de flesta frågorna har vi även lämnat utrymme för att utveckla de olika svaren (se bilaga 1).

Enligt Repstad (1999) är nackdelen med enkäter att respondenterna kan känna sig låsta och begränsade till de svarsalternativ som finns på enkäten. För att respondenterna inte skulle känna sig begränsade valde vi att utforma enkätfrågorna med svarsalternativen ”ja/nej” samt med möjlighet att utveckla sina svar. En annan nackdel med enkäter är att man går miste om de spontana följdfrågor som kan uppkomma vid en intervju (a.a.). Därför har vi valt att komplettera enkäterna med intervjuer. Ännu en nackdel är att man missar möjligheterna att reda ut missförstånd eller klargöra om någon fråga är otydlig (Björndal, 2002:99).

Som förklarat ovan har vi valt att intervjua några av de fritidspedagoger som svarat på enkäterna för att få en djupare insyn i deras arbete. Vi har valt att intervjua för att få mer utförliga svar och få chans att ställa följdfrågor. Vi har även valt att intervjua en lärare från varje skola för att få deras syn på samarbetet och fritidspedagogens roll i skolan. Anledningen till att vi valt att ta med lärarens perspektiv är för att få med deras förväntningar på samarbetet med fritidspedagogen och deras syn på halvklassarbete. Patel och Davidson (2003:63) menar att syftet med en intervju är att upptäcka och identifiera egenskaper, till exempel den intervjuades livsvärld eller uppfattning om något fenomen. De påpekar även vikten av att visa ett genuint intresse och förståelse för intervjupersonen. Detta kan man göra genom ögonkontakt, nickningar och ord som ”ja”, ”ja, jag förstår” (Björndal, 2002:94). Miljön där intervjun utförs har stor betydelse för hur intervjun blir. Den ska kännetecknas av lugn och bra kontakt. Man bör undvika störande faktorer som till exempel tidspress, ringande mobiltelefoner och störande omgivning (a.a.).

Som intervjuare är det viktigt att bygga upp ett förtroende mellan sig själv och intervjupersonen. Det är viktigt att aldrig avbryta den man intervjuar och att ha tålamod. Intervjuaren ska låta den intervjuade ta pauser för att tänka och formulera sina svar (Trost, 2005:65).

Enligt Ålvik (1993: 153-154) finns det tre slag av uppföljningsfrågor:

- *Uppföljningsfrågor som inleds med vad, när, var, hur, vem, vilka.* Dessa frågor kan fylla ut ett tomrum i informationen.
- *Uppmaningar att gå vidare.* Detta gör att du kan få ett mer förtydligande svar.

- *Klargörande eller preciserande frågor.* Dessa ställs när intervjuaren vill ha mer detaljerad information.

Vi har använt oss av bandspelare vid intervjuerna för att få med allt som sägs, vilket kan vara svårt om man endast antecknar under intervjun. Fördelen med ljudinspelning är att man kan spola tillbaka bandet för att kunna lyssna på en sekvens igen, menar Björndal (2002:98). Nackdelen med ljudupptagning jämfört med videoinspelning är att vi missar kroppsspråket och den icke-verbala kommunikationen, (a.a.). Repstad (1999:93) påpekar dock att vid användande av bandspelare kan man som intervjuare koncentrera sig på vad intervjupersonen säger och får även möjlighet att observera kroppsspråket.

Vi har valt att utgå från ett vuxenperspektiv i vår undersökning. Detta eftersom vi endast vill ta reda på hur fritidspedagogen uppfattar sitt arbete och sin yrkesroll, samt hur samarbetet mellan fritidspedagoger och lärare i grundskolans tidiga år utformas.

4.2 Urval

För att få svar på våra frågeställningar skickade vi ut enkäter till 16 fritidspedagoger fördelade på fyra olika skolor i fyra olika kommuner i sydvästra Skåne. Skolorna vi har valt är F-5 skolor och de är relativt små. Vi har valt dessa eftersom det är skolor som vi på olika sätt har anknytning till och därmed har vi lätt för att komma i kontakt med dem. Vi har även intervjuat en fritidspedagog och en lärare i grundskolans tidigare år på tre av skolorna. På den fjärde skolan lyckades vi inte få några intervjuer eftersom ingen hade möjlighet att ställa upp.

De fritidspedagoger vi har intervjuat har olika utbildningar och har arbetat olika lång tid inom yrket. Detta var ett val vi gjorde för att kunna se om utbildningen har någon betydelse för hur fritidspedagoger tänker kring sitt arbete och sin yrkesroll. De lärare i grundskolans tidigare år som vi intervjuade var de som samarbetade med de utvalda fritidspedagogerna.

4.3 Genomförande

För att få kontakt med de fyra skolorna skickade vi en kort presentation av oss själva och vårt arbete till rektorerna på respektive skola (se bilaga 2), Tillsammans med brevet till rektorerna på respektive skola skickade vi även med enkäterna (se bilaga 1) som vi bad dem att dela ut till fyra fritidspedagoger på skolan. Till varje enkät medföljde ett kuvert så att pedagogerna kunde vara anonyma. I brevet till rektorn medföljde ett färdigfrankerat och adresserat kuvert där respondenterna skickade sina enkätsvar till oss.

För att få kontakt med de som vi skulle intervjua åkte vi till varje skola för att boka tid för intervjuer. På två av skolorna tilldelade rektorn oss våra respondenter och på den tredje skolan blev det de två som ville och hade möjlighet att ställa upp på en intervju. Vi har båda medverkat vid genomförandet av intervjuerna med fritidspedagoger (se bilaga 3) och lärare för grundskolans tidigare år (se bilaga 4). Fördelen med att båda är med vid intervjuerna är att man får samma information, till exempel kroppsspråk och tonfall. Denna information kan man tolka på olika sätt som man sedan efter intervjun kan diskutera kring. Nackdelen med att vara två personer vid intervjuerna är att intervjupersonen kan känna sig i minoritet (Repstad, 1999:111). Det är därför extra viktigt att visa ett genuint intresse och förståelse för intervjupersonen. En annan anledning till att vi valt att göra allt tillsammans är att vi vill känna lika stor delaktighet i arbetet. När alla intervjuer hade genomförts transkriberade vi dem ordagrant med tankepauser och utfyllnadsord som till exempel ”åååå” eller ”mmm”. Innan vi började med analysen lyssnade vi igenom varje intervju flera gånger och läste det som vi hade transkriberat för att hitta kategorier och teman.

Av de 16 enkäter som vi skickade ut har vi fått svar på tio. Detta beror på att vissa fritidspedagoger på skolorna inte arbetade i halvklass eller att det inte fanns fyra fritidspedagoger på skolan. Sju av de som svarat på enkäterna är kvinnor och tre är män. Av de som svarat har två varit verksamma inom fritidspedagogsyrket i mindre än fem år, fyra har varit verksamma inom yrket i mellan fem och tio år, tre har varit verksamma inom yrket i mer än tio år och en av respondenterna har arbetat som fritidspedagog i över 20 år. Två av respondenterna har gått den nya utbildningen på 3,5 år, fem har gått en tre-årig fritidspedagogutbildning, två har gått en 2,5 år lång fritidspedagogutbildning och en

har gått studie- och yrkesvägledarutbildningen men är anställd som fritidspedagog. Efter att vi samlat in alla enkäter gick vi igenom svaren fråga för fråga för att även här upptäcka kategorier och teman i svaren.

Under arbetet med analysen insåg vi att vi behövde komplettera svaren från några av respondenterna. Vi tog då kontakt med dem via mail för att få svar på de frågor som uppstått. Eftersom det var så få frågor kände vi att det inte behövdes någon ny intervju utan räckte med svar via mail.

4.3.1 Uppdelning av arbete

Under hela arbetets gång har vi valt att arbeta tillsammans. Vi har både läst litteratur, skrivit och gjort intervjuerna tillsammans. Vi är medvetna om att detta är tidsförödande men valde ändå att arbeta på detta sätt eftersom vi tycker att fördelarna är fler. En fördel är att vi har kunnat diskutera det empiriska materialet och resultatet tillsammans och få med bådas tolkningar av det. Under intervjuerna kunde en person koncentrera sig på kroppsspråket och tonfallet medan den andre koncentrerade sig på frågorna och följdfrågorna. Vi tycker även att det är viktigt att båda känner sig lika delaktiga och insatta i arbetets olika delar.

4.4 Etiska överväganden

Enligt Vetenskapsrådet (1990:7-14) finns det fyra etiska principer som en forskare ska förhålla sig till. Dessa principer är:

- *Informationskravet* – Forskaren skall informera de av forskningen berörda om den aktuella forskningsuppgiftens syfte.
- *Samtyckeskravet* – Deltagare i en undersökning har rätt att själva bestämma över sin medverkan.
- *Konfidentialitetskravet* – Uppgifter om alla i en undersökning ingående personer skall ges största möjliga konfidentialitet och personuppgifterna skall förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem.

- *Nyttjandekravet* – Det insamlade materialet får endast användas för forskningsändamål.

I brevet till rektorn samt i inledningen till enkäten har vi förklarat vad vårt syfte med underökningen är. Vi har även förklarat att deltagandet i undersökningen är frivilligt, samt att all empiri endast kommer att behandlas av oss och kommer att förstöras efter att denna undersökning slutförts.

Alla namn på skolor, enkätrespondenter och intervjupersoner är anonyma i arbetet. Det är viktigt att värna om den enskilda individens integritet, det vill säga att man måste behandla allt empiriskt material konfidentiellt och förstöra detta efter avslutad undersökning (Patel & Davidson, 2003:51). Istället för att använda respondenternas riktiga namn benämner vi personerna med fingerade namn i vår analys.

5 Resultat

Här kommer vi att redogöra för de resultat vi fått ut av våra intervjuer och enkäter. I resultatet benämner vi både fritidspedagoger och klasslärare under benämningen lärare. När vi benämner dem var för sig använder vi deras yrkesroller, fritidspedagog respektive klasslärare. Citat med namn är hämtade från intervjuerna medan de citat där det står fritidspedagog är tagna från enkäterna. Vi presenterar resultatet av vår empiri utifrån våra fem frågeställningar.

5.1 Fritidspedagogers och klasslärares syn på arbetet i halvklass

Frågeställning: ”Hur ser fritidspedagoger och klasslärare på arbetet i halvklass?”

På frågorna ”Vad tycker du om att arbeta i halvklass?” och ”Vad är fördelarna/nackdelarna?” svarar både fritidspedagoger och klasslärare att det är en fördel och en förutsättning för att kunna ha vissa aktiviteter till exempel läsgrupper, läsinläring och mattegenomgångar.

Mattegenomgångar tycker jag är bra att ha i halvklass. Ja, allting med genomgångar och sådant som där varje elev behöver väldigt mycket hjälp, sådant är ju bra att ha i halvklass.

(Michelle, klasslärare)

Det är vid halvklasslektionerna som lärarna känner att de får möjlighet att se varje individ. Lärarna tycker att eleverna blir mer delaktiga under halvklasslektionerna. Flertalet av fritidspedagogerna trivs med att arbeta i halvklass. De tycker bland annat att detta arbetsätt ger mer tid att reflektera över barnens handlingar, beteende och inläring.

Jag ser bara fördelarna med halvklass. Du hinner med att se varje individ och ser barnen på ett annat sätt.

(Charlie, fritidspedagog)

En av fritidspedagogerna, Lisa, upplever att det är svårt att ha halvklass när man arbetar med SET. Lisa anser att man vid detta arbete bör vara två vuxna eftersom man pratar

mycket om känslor. Ibland behöver en lärare gå iväg för att stötta eleverna vid konfliktlösningar. Lisa menar att detta är en gruppprocess där alla inom klassen ska ha hört och varit med om samma saker i arbetet med SET.

Jag arbetar med det programmet som kallas SET, social och emotionell träning. Vi arbetar i halvklass, men det tycker inte jag är riktigt bra. Jag skulle vilja arbeta i helklass för det är viktigt att barnen har hört allting, varit med om samma sak och för att kunna skapa gruppen. Man behöver vara två vuxna för man pratar om mycket känslor och ibland behöver någon gå ifrån eller någon blir arg.

(Lisa, fritidspedagog)

På en av skolorna nämnde de vi intervjuade att det inte finns tillräckligt med lokaler på skolan för att kunna arbeta i halvklass. Hade de haft fler lokaler hade de kunnat arbeta mycket mer i halvklass. Nu arbetar de endast i halvklass när en halva av klassen har slöjd och den andra halvan är i klassrummet. Vid dessa tillfällen är både klassläraren och fritidspedagogen med i klassrummet.

Det finns inga lokaler. Vi har ju ingenstans att gå. Det är det som är problemet. Annars hade man kunnat dela upp mycket mer med fritidspedagogen när vi är i helklass.

(Michelle, klasslärare)

På en av de andra skolorna nämner klassläraren att det inte finns tillräckligt med personal på skolan för att kunna arbeta i halvklass. Där är klassläraren ensam med klassen fyra dagar i veckan och då har hon 25 elever i klassen. Hade klassläraren haft tillgång till och närmare samarbete med en fritidspedagog hade de kunnat arbeta mer tematiskt och till exempel satt upp teatrar.

Hade vi haft fler resurser så hade man kunnat jobba på ett annorlunda sätt, det har vi gjort förut. Om man då till exempel har temat kroppen, då hade jag kunnat ta halva gruppen och göra det teoretiska medan fritidspedagogen tar det här med smakleken och luktsinnet, eller så tar vi vars halva eller gör det tillsammans.

(Isa, klasslärare)

5.2 Det som styr fritidspedagogers val av aktiviteter i halvklass

Frågeställning: ”Vad styr fritidspedagogers val av aktiviteter i halvklass?”

Det som styr fritidspedagogernas val av aktiviteter är till exempel elevernas behov, elevernas intresse, elevernas trygghet, att stärka eleverna så att de känner sig trygga i sig själva, att stärka elevernas gruppkänsla, att motverka mobbing, att lära eleverna samspe-
la och kommunicera med andra och visa hänsyn.

Jag vill arbeta mycket mer med barnens sociala utveckling. Det anser jag är vårt huvud-
uppdrag.

(Fritidspedagog)

På frågan vad som styr fritidspedagogernas val av aktiviteter svarar en fritidspedagog så
här:

Elevernas behov – både som grupp och individuellt, elevernas intresseområde, ämnesom-
rådet vi arbetar med.

(Fritidspedagog)

För att arbeta med elevernas utveckling av ovanstående sociala färdigheter nämner alla
respondenter att fritidspedagogerna arbetar med värdegrundsfrågorna. På två av skolor-
na arbetar de med det program som kallas för SET. De tycker att det är viktigt att arbeta
med den demokratiska värdegrunden och att stärka barnen och få dem att trivas och
känna sig trygga i skolan. Fritidspedagogerna vill med detta arbete även stärka grupp-
känslan i klassen och motverka mobbning. Enligt våra respondenter stärker arbetet med
SET moralen i gruppen.

Jag arbetar med SET. Med Set – programmet vill jag nå en bättre stämning i gruppen, re-
spekt för varandra, empati och glädje.

(Fritidspedagog)

De andra två skolorna använder inget specifikt program utan menar att den demokratiska värdegrunden är något man arbetar med hela tiden, både som fritidspedagog och klasslärare. En av fritidspedagogerna berättar dock att de på en av skolorna är på väg att införa ett program i förskoleklassen som heter Stegvis.

Fritidspedagogerna svarar att de under halvklasslektioner brukar arbeta med SET, massage, matematik, aktiviteter vid utedagar, undervisning i vissa ämnen, språk, lek, skapande, datorkunskap samt hjälper till i leken. Med dessa aktiviteter vill de nå en bättre stämning i gruppen, respekt för varandra, empati, glädje, kreativitet, nå/se varje individ, språklig och matematisk medvetenhet samt att hjälpa eleverna att nå sina mål. De vill även ge eleverna en paus från klassrumssituationen. De anger att det som styr deras val av aktiviteter är klasslärarens planering, var eleverna befinner sig kunskapsmässigt, elevernas behov och intresse, tema och högtider.

Det är barnens behov som styr, det gäller att läsa av var barnen ligger och plocka fram material för att stödja dem. Det gäller att lyssna av och fånga barnens behov och intresse.

(Lisa, fritidspedagog)

Alla fritidspedagoger i vår undersökning nämner att de arbetar mycket med fri lek. De menar att leken är viktig för barnens utveckling. Som exempel ger dem att barnen lär sig att samspela med varandra, visa hänsyn, gruppstillhörighet och att kommunicera.

Jag tycker verkligen att fri lek är viktigt. Eftersom att där lär de sig så mycket i det sociala samspelet.

(Charlie, fritidspedagog)

De flesta trivs med sina arbetsuppgifter och skriver att de kan arbeta ganska fritt och själv styra över sina aktiviteter. De trivs även med att arbeta med mycket skapande aktiviteter, samt det sociala som att prata med elever och barn. Några skriver dock att de skulle vilja arbeta som i det gamla systemet då fritidshemmet var en självständig verksamhet och inte var involverad i arbetet i skolan.

Fritidshemmets ”bekymmer” är resultatet av en systematisk (politikerbestämd) nedmontering av en välfungerande verksamhet. ”Besparingar” som jag tror kostar enorma summor i andra änden i form av sociala problem.

(Fritidspedagog)

En annan sak som styr fritidspedagogernas val av aktiviteter är deras planeringstid för arbetet i skolan. De flesta svarar att de har egen planeringstid för arbetet i skolan på cirka en till två timmar per vecka. De tycker dock att detta är för lite och som svar på frågan hur mycket planeringstid som skulle vara rimligt får vi svar på mellan två till åtta timmar per vecka. En fritidspedagog skriver såhär i enkäten:

Vi har ett gott samarbete. Vi kunde dock haft planeringstid tillsammans för det saknar jag men det finns ingen tid för detta. Jag tycker att 2-3 timmar i veckan är rimligt.

(Fritidspedagog)

5.3 Fritidspedagogers och klasslärares samarbete

Frågeställning: ”Hur pratar fritidspedagoger respektive klasslärare om samarbetet?”

Flertalet av fritidspedagogerna trivs med samarbetet med klassläraren och känner att de är lika delaktiga i arbetet med klassen och arbetar som ett team.

Vi har ingen planeringstid! Det blir typ när hon går förbi att hon kommer in om eller att jag letar upp henne om det är något speciellt.

(Lisa, fritidspedagog)

Sex av enkätrespondenterna uppger att de har gemensam planeringstid med klassläraren, men de tycker att det är för lite tid avsatt för detta och tiden används mest till att diskutera enskilda elever istället för planering av undervisningen. De som inte har gemensam planering med klassläraren tycker att de saknar det, men menar att det inte finns tillräckligt med tid för det och skriver att det ofta blir korridorplanering. Även de som har 40 minuters gemensam planeringstid per vecka menar att det inte räcker. Det blir stående konferenser i korridorerna. Flertalet av lärarna menar att minst en timmes

gemensam planering i veckan borde vara rimligt. På planeringen hade de velat prata om eleverna om hur de fungerar vid halvklasslektionerna och stämma av och prata om de sociala målen inför utvecklingssamtal. Några nämner även att de vill få tid att prata sig samman kring arbetet i klassen.

Vi har en timmes planeringstid tillsammans per vecka. Det är ju lite olyckligt kan jag känna. För man jobbar så nära inpå varandra, men ibland jobbar man parallellt och då hinner man inte samtala om viktiga saker.

(Simone, klasslärare)

En av klasslärarna menar att man hade kunnat göra mer ämnesövergripande aktiviteter under halvklasslektionerna om de hade haft gemensam planering med fritidspedagogen. Klassläraren menar att det hade blivit ett närmare samarbete och lättare att arbeta tematiskt om man hade haft planeringstid tillsammans.

Ingen av fritidspedagogerna uppger att de har ansvar för egna mentorsbarn, men några kompletterar med att informera klassläraren om hur eleverna ligger till i de sociala målen.

Vi hade behövt planering för att stämma av veckan, hur barnen har det och sådär. Även prata om de sociala målen inför IUP för det är mitt område det sociala.

(Lisa, fritidspedagog)

På frågan vad rektorn har för krav på samverkan mellan fritidspedagog och klasslärare svarar några att rektorns krav är att de ska se elevernas behov och följa läroplanerna, fritidspedagogen ska hjälpa klassläraren på ett bra sätt och att de ska samarbeta. I en av enkäterna skriver en fritidspedagog så här:

De förväntar sig väl att vi ska hjälpa läraren på ett bra sätt. Stödja läraren i dennes arbete.

(Fritidspedagog)

5.4 Utbildningens betydelse för synen på samverkan

Utifrån enkäter och intervjuer har vi kunnat se en skillnad när det gäller synen på samverkan bland fritidspedagogerna utifrån de som gått den nya utbildningen och de som varit verksamma i många år. De som arbetat en längre tid har en annan bild av sin yrkesroll och vill inte hålla i undervisningen.

Egentligen ska jag inte undervisa. Då hade jag valt lärarutbildningen istället!

(Fritidspedagog)

Några vill även gå tillbaka och arbeta som förr då fritidshemmet inte låg i skolans lokaler och fritidspedagogerna inte arbetade i skolan.

Jag tillhör de som haft förmånen att arbeta på fritids när vi var en självständig verksamhet med god personaltäthet och fristående lokaler.

(Fritidspedagog)

De som gått den nya utbildningen vill däremot gärna hålla i lektioner och vara delaktiga i arbetet i skolan. De kan tänka sig att hålla i de lektioner där de har extra ämneskunskaper bland annat genom sidosämnena. På frågan om det finns några andra arbetsuppgifter fritidspedagogerna skulle vilja ha svarar en av de som gått den nya utbildningen:

Ja, jag skulle vilja hålla i fler lektioner och arbeta mer i skolan.

(Fritidspedagog)

5.5 Fritidspedagogers och klasslärares syn på yrkesrollerna

Frågeställning: "Hur ser fritidspedagoger respektive klasslärare på sin yrkesroll?"

Flera av respondenterna påpekar att det är viktigt att hålla isär fritidspedagogers och klasslärares yrkesroll.

Det är viktigt att vi försöker hålla isär våra olika roller. Det är betydelsefullt för barnen att de får en trygghet i oss när de vet våra olika funktioner. Ju mer våra utbildningar närmar sig varandra så måste man rent fackligt hänga med så att det inte blir så att skolan är fylld av en massa människor som vill hålla i lektioner och gör det på den goda viljan utan att ha planeringstid och lön för det.

(Simone, klasslärare)

Under intervjuerna fick vi fram att framförallt en av fritidspedagogerna uttrycker att det inte är dennes roll att undervisa, medan en fritidspedagog tar de lektioner som ligger varmt om hjärtat, men kan nog inte tänka sig att undervisa i andra ämnen än de som är självvalda, eftersom det inte ges ersättning för det. Den tredje fritidspedagogen tar gärna på sig rollen som undervisare och tycker bara att det är roligt.

På intervjufrågan om fritidspedagogerna kan tänka sig att avlasta klassläraren med att till exempel rätta matteböcker fick vi lite olika svar. En av fritidspedagogerna hjälper gärna till med detta när det finns tid och ändå befinner sig i klassrummet. De andra två fritidspedagogerna kan inte tänka sig att avlasta klassläraren med detta eftersom de ansåg att det inte tillhör deras yrkesroll. På frågan om de kan tänka sig att avlasta klassläraren med att till exempel rätta matteböcker svarar en fritidspedagog:

Absolut nej! Jag har två verksamheter redan som det är och planeringstiden räcker dåligt till som det är. De har ansvarstid som inte jag har.

(Charlie, fritidspedagog)

Ingen av klasslärarna vill att fritidspedagogerna ska ta deras yrkesroll, men tycker ändå att det skulle vara skönt med lite avlastning. De menar att det ska kännas bra för fritidspedagogen och att de inte ska känna sig som hjälpedor.

Ja det skulle vara jätte bra om fritidspedagogen hjälpte till med bisysslor. Jag vet att en del jobbar så. Jag tror att det kan fungera jättebra bara inte fritidspedagogen känner sig som en hjälpreda. I så fall måste det vara att det känns bra för fritidspedagogen. De har ju inte läst till lärare utan de har ju läst till fritidspedagog.

(Isa, klasslärare)

Klasslärarna vill inte heller lägga över detta på fritidspedagogerna eftersom de inte har utbildat sig till lärare. Alla respondenter anser dock att de har ett bra samarbete med klassläraren/fritidspedagogen.

Hälften av fritidspedagogerna som svarat på enkäterna känner att de idag har uppgifter som de egentligen inte vill ha. De uppgifter de nämner här är städning och undanplockning, ringa in vikarie för fritids och vara rastvakt. På frågan om de gör uppgifter som de inte tycker tillhör deras yrkesroll svarar sex av fritidspedagogerna att de har sådana uppgifter. Det kan till exempel vara att ta över klasslärarens undervisning utan att få ersättning för det, ordna vikarier samt att plocka undan och städa. Framförallt de manliga fritidspedagogerna nämner även att de får göra vissa vaktmästaruppgifter som att byta glödlampor, flytta möbler och fixa med datorerna.

Som fritidspedagog gör man allt, även vaktmästarjobb, fixar och donar, fixar med datorer med mera.

(Fritidspedagog)

Hälften anger i enkäterna att det finns andra arbetsuppgifter som de skulle vilja ha. Detta kan vara arbetsuppgifter som till exempel att hålla i fler lektioner, arbeta mer i skolan, mer uteundervisning i hel- eller halvklass, idrottsaktiviteter, bygg- och pysseluppgifter, arbeta mer med elevernas sociala utveckling och administrativa uppgifter. Anledningen till att de inte har dessa arbetsuppgifter tror de är att det inte finns tid för det, arbetstiderna, annan personal ansvarar redan för det, lokalbrist samt besparingar.

Jag skulle kunna ha möjlighet att arbeta med mer specialiserade övningar så som idrotts- och bygg/pysseluppgifter.

(Fritidspedagog)

De fem som svarat att det inte finns några andra arbetsuppgifter de vill ha anger anledningar som till exempel att de själva har valt sina arbetsuppgifter och är nöjda med dessa, samt att det inte finns tid för andra arbetsuppgifter.

6 Sammanfattning och diskussion

Här kommer vi att diskutera kring det resultat som vi fått ut av våra intervjuer och enkäter. I Sammanfattningen diskuterar vi kring fyra kategorier som vi sett utifrån vår empiri. Därefter kommer en metoddiskussion där våra metoder diskuteras. Kapitlet avslutas med Slutsatser och vidare forskning.

6.1 Resultatdiskussion

Vi har fått uppfattningen att klasslärarna har högre status på skolorna eftersom de har huvudansvaret för eleverna och undervisningen. Klasslärarna vill inte att fritidspedagogerna ska komma för nära deras yrkesroll utan påpekar att det är viktigt att hålla isär yrkesrollerna. Hansen (1999:31) menar att begreppet yrkesroll innebär att individen har blivit tilldelad rollen av samhället. Tidigare var utbildningen för lärare i grundskolans tidigare år och fritidspedagog olika. Lärarutbildningen värderades högre än fritidspedagogutbildningen vilket gjorde att lärarnas kulturella kapital var högre än fritidspedagogernas. Enligt Bourdieu (1991:17) har kapitalet stor betydelse. Ju mer kapital en människa har desto mer makt förfogar hon över. Makt i detta sammanhang kan även tolkas som frihet. Denna status och ”makt” tror vi hänger med än idag och att det är därför som klasslärarna vill hålla isär yrkesrollerna. Det vi funderar över utifrån detta är hur det kommer att se ut med den nya lärarutbildningen. Eftersom utbildningarna är så lika undrar vi om klasslärarnas status kommer att sänkas eller fritidspedagogernas att höjas. De olika fälten är inte oföränderliga utan förändras ständigt och därmed förändras även individerna inom dem (Bourdieu, 1991:17). I och med den nya utbildningen kommer individer med en annan syn på yrkesrollerna in i skolorna. Därmed kommer det fält som skolan är att förändras och även individerna inom det. Vi tror att de som examineras nu från den nya lärarutbildningen kommer att se på yrkesrollerna på ett annat sätt där fritidspedagoger och klassläraren kan komplettera varandra i undervisningen genom de olika sidosämen som de har läst. Det kulturella kapitalet omfattar enligt Bourdieu mer än utbildningsnivå, men vi har valt att endast fokusera på utbildning eftersom ämnet är inom skolans fält. Genom sin titel som klasslärare fick de även högre symboliskt kapital.

Alla respondenter påpekar att det är viktigt att hålla isär yrkesrollerna. Detta är något som vi tror kommer att förändras med den nuvarande lärarutbildningen där en lärare för grundskolans tidigare år och en fritidspedagog kan ha exakt samma utbildning där endast den verksamhetsförlagda tiden skiljer sig. I princip kan dessutom en fritidspedagog ha valt teoretiska sidosämnen medan en lärare för grundskolans tidigare år valt enbart estetiska sidosämne.

En anledning till att fritidspedagogerna ofta har fri lek under halvklasslektionerna kan vara att de har lite eller ingen planeringstid för skolarbetet. Motivationen för att hålla i pedagogisk undervisning tror vi hade ökat om det funnits planeringstid för det. Rektorererna kräver att fritidspedagogerna ska hålla i en del aktiviteter men de ger ändå ingen tid för planering. De klasslärare som vi intervjuade tyckte att fritidspedagogerna borde ha haft någon form av planering för skolarbetet. Både fritidspedagogen och klassläraren ville ha mer tid till gemensam planering. Vi tycker att gemensam planering är en förutsättning för att samarbetet ska fungera på bästa sätt. I Lpo 94 beskrivs att lärare ansvarar för det pedagogiska uppdraget både självständigt och tillsammans med andra, vilket vi anser kräver planering.

Några av fritidspedagogerna nämner att de skulle vilja arbeta som tidigare när fritidshemmet inte var integrerat i skolan. Anledningen till att man under början av 90-talet i allt fler kommuner började integrera fritidshemmet i skolans lokaler och samordna arbetet mellan de olika verksamheterna var den alltmer ansträngd ekonomin, (Calander, 1999:20). En av fritidspedagogerna tar upp om dessa besparingar i ett citat som vi nämnt tidigare och menar att dessa besparingar har resulterat i nedmonteringar av en välfungerande verksamhet. Av intervjuerna fick vi fram att även arbetet i halvklass påverkas av besparingar. Till exempel nämner respondenterna att det inte finns lokaler för att ha halvklass och för få fritidspedagoger per skola. Eftersom alla respondenter nämner att det bara finns fördelar med att arbeta i halvklass tycker vi att i de situationer då det inte finns lokaler skulle man kunna använda utemiljön. Utomhus kan man i stort sett ha alla ämnen, det är bara lärarens kreativitet som styr.

Respondenterna tar upp att halvklasslektioner gör det lättare att se varje individ och dess behov. Detta stämmer överens med det Lpo 94 tar upp om att man som lärare måste se varje individ och sätta deras lärande i centrum. Flertalet tar även upp att arbetsklimatet blir lugnare och att ljudnivån sjunker. Enligt Lpo 94 (Skolverket, 2006) ska alla som arbetar i skolan bidra till att skolan har en bra miljö för utveckling och lärande. Därför tycker vi att man på skolorna borde skapa förutsättningar för att göra arbetet i halvklass möjligt.

Enligt Lpo 94 ska de som arbetar inom skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen. Alla respondenter nämner att fritidspedagogernas främsta uppgift är att arbeta med värdegrunden och elevernas trivsel på skolan. På två av skolorna arbetar man med det program som kallas för SET. I SET – programmet arbetar man med känslor, självkänedom, motivation, empati och social kompetens, (SET, 2008-11-28). Detta är saker som man givetvis arbetar med alltid och inte bara under SET- lektionerna.

Något vi har reagerat över är att ingen av respondenterna nämner att de har någon form av rörelseaktivitet under sina lektioner och ingen av dem har idrottslektioner. I enkäterna fick vi dock fram att en av fritidspedagogerna hade velat ha idrottslektioner och rörelseaktiviteter. Eftersom det diskuteras mycket i media om att barn behöver röra mer på sig tycker vi att detta är något som fritidspedagogerna kanske kunde ha som aktivitet under halvklasslektioner.

I inledning av detta arbete beskrevs en situation där en fritidspedagog under varje halvklasslektion hoppade hopprep med eleverna. Vi tror att fritidspedagogen i den här situationen tappat gnistan och motivationen att ha planerade aktiviteter under skoltid. Det är givetvis bra att hoppa hopprep eftersom eleverna utvecklas motoriskt, men vi ser inte elevernas behov att göra det varje halvklasslektion i en hel termin, samtidigt som man ser hur elevernas intresse för detta försvinner allt mer. Alla fritidspedagoger i undersökningen berättar att de ser till barnens behov och intresse när de planerar sina aktiviteter, något som fritidspedagogen i citatet förmodligen inte orkar eller har motivation till eftersom det bland annat inte fanns planeringstid och på grund av dåligt samarbete med klassläraren. Detta är något som påverkar både fritidspedagogen och eleverna negativt.

6.2 Sammanfattning

Under arbetets gång såg vi fyra tydliga kategorier i vår empiri. Dessa fyra kategorier är värdegrundsarbetet, att se varje individ, planeringstiden och att hålla isär yrkesrollerna. Alla arbetar på något sätt med värdegrunden både genom program som SET och naturligt i vardagliga situationer. Det är fritidspedagogerna som tar den största delen av värdegrundsarbetet. Respondenterna påpekar även hur viktigt det är att se varje individ och menar att möjligheterna för detta är större när man arbetar i halvklass. Det saknas dock planeringstid för att klasslärare och fritidspedagoger ska kunna planera och prata om arbetet i halvklass. Fritidspedagogerna saknar även planering för de lektioner de har i halvklass. Både fritidspedagoger och klasslärare trivs med samarbetet men vill klargöra att det är viktigt att hålla isär yrkesrollerna. Fritidspedagogerna menar att de inte har anställning som lärare och därmed inte ersättning för rollen som undervisare. Klasslärarna vill inte heller lägga över detta på fritidspedagogerna eftersom de inte har utbildat sig till lärare

Vi ser utifrån citatet i inledningen hur betydelsefullt det är att belysa fritidspedagogernas yrke och arbetssituation. Har inte fritidspedagogerna utrymme för att planera sina aktiviteter drabbas både de själva och eleverna av detta.

6.3 Metoddiskussion

Överlag är vi nöjda med vårt val av metoder och vårt genomförande av undersökningen. Valet att göra allt tillsammans känns fortfarande som den bästa lösningen för oss. Vi känner inte att det har varit tidsförödande att arbeta tillsammans utan att vi istället har haft ett större utbyte av varandras tankar och idéer.

I början av arbetet funderade vi på att även observera fritidspedagoger men valde bort det eftersom vi kände att det inte skulle ge oss något extra utöver enkäter och intervjuer. Detta är också ett val som vi nu i efterhand är nöjda med.

Vi tycker nu i efterhand att vi skulle ha intervjuat fler fritidspedagoger. Det var svårt att få ett tydligt resultat när man på vissa frågor fick helt olika svar. Vi tyckte dock att det var lagom med tre klasslärare eftersom de hade väldigt liknande svar.

För att kunna analysera enkäterna och intervjuerna gick vi noggrant igenom varje fråga och lyssnade på varje intervju flera gånger, samt transkriberade dem. Detta tog ganska lång tid, men det var det värt för att verkligen få fram varje respondents åsikt. Efter att ha gått igenom det insamlade materialet kunde vi se några tydliga kategorier som alla nämnt och utifrån detta kunde vi göra vår analys.

6.4 Slutsatser och vidare forskning

Syftet med detta arbete var att ta reda på vad fritidspedagogerna vill nå med sina aktiviteter i halvklass. Detta tycker vi att vi har fått svar på genom de intervjuer vi genomfört och de enkäter som vi samlat in. Det som är gemensamt för alla fritidspedagoger är att de vill få bra sammanhållning i gruppen och att eleverna ska känna glädje och trygghet i skolan. Det som de tycker är bra med halvklasslektionerna är att det blir en bättre arbetsmiljö, de har mer tid för varje elev och det är lättare att ha genomgångar.

Det framhålls hur viktigt det är att se varje individ, att se varje elevs behov och vikten av att alla kommer till tals. Detta får de större möjlighet till i halvklass. Hade skolorna haft mer personal, med andra ord bättre ekonomi, kunde man ha arbetat mer i halvklass vilket enligt vår undersökning är en stor fördel. Det hade även funnits bättre möjligheter för både enskild och gemensam planering. Detta hade givetvis påverkat de aktiviteter som fritidspedagogerna väljer att göra. Några påpekar att de inte har tillräckligt med lokaler för att kunna arbeta i halvklass, men vi anser att de borde kunna utnyttja utemiljön och skolgården till dessa lektioner. I utemiljön anser vi att man tränar sin motoriska förmåga i större utsträckning än i ett klassrum.

Både fritidspedagoger och klasslärare pratar om det goda samarbetet dem emellan och att de trivs bra med detta. De tycker dock att det är viktigt att skilja på yrkesrollerna både för elevernas och deras egen skull. Vi har sett att fritidspedagogernas utbildning

har betydelse för hur de vill arbeta i skolan. De med en nyare utbildning tar hellre rollen som undervisare än de som varit verksamma en längre tid.

6.4.1 Vidare forskning

Vi tycker att detta är ett intressant och viktigt ämne som borde belysas mer. Som fritidspedagog ska man ha planerade aktiviteter i två verksamheter, skolan och fritidshemmet. Utifrån vad vi sett i vår undersökning saknas det planeringstid för arbetet i skolan, vilket ändå är en stor del av fritidspedagogens dag. Vi är även väldigt intresserade av hur fritidspedagogens yrkesroll kommer att förändras i och med att utbildningarna till lärare i grundskolans tidigare år och fritidspedagog är så lika varandra. Vi undrar om förutsättningarna för fritidspedagoger kommer att förändras. Till exempel om samma utbildning så småningom kommer ge samma lön och samma status och om yrkesrollerna kommer att förändras.

Eftersom vi inte har hittat någon forskning kring att arbeta i halvklass tycker vi att detta skulle vara intressant att veta mer om. Vi skulle vilja veta till exempel vad det finns för för- och nackdelar, hur det påverkar eleverna och lärarna, samt arbetsmiljön.

Referenser

- Björndal, Cato R.P. (2002). *Det värderande ögat. Observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Bourdieu, Pierre (1991). *Kultursociologiska texter*. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag.
- Bourdieu, Pierre (1992). *Kultur och kritik*. Göteborg: Daidalos.
- Broadly, Donald (1990). *Sociologi och epistemologi – Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*. Stockholm: Gotab.
- Calander, Finn (1999). *Från fritidens pedagog till hjälplärare. Fritidspedagogers och lärares yrkesrelationer i integrerade arbetslag*. Uppsala: Uppsala universitet.
- Haglund, Björn (2004). *Traditioner i möte. En kvalitativ studie av fritidspedagogers arbete med samlingar i skolan*. Göteborg: Institutionen för pedagogik och didaktik.
- Hansen, Monica (1999). *Yrkeskulturer i möte – Läraren, fritidspedagogen och samverkan*. Göteborg studies in educational sciences.
- Johansson, Inge (1986). *Fritidspedagogens yrkesroll*. Stockholm: Liber.
- Kärby, Gunni (2000). *Skolan möter förskolan och fritidshemmet*. Lund: Studentlitteratur.
- Patel, Runa & Davidson, Bo (2003). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur.
- Repstad, Pål (1999). *Närhet och distans – kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Skeggs, Beverley (2000). *Att bli respektabel*. Göteborg: Daidalos.
- Trost, Jan (2005). *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.
- Ålvik, Trond, red. (1993). *Framgångsmåter för innsamling av upplysningar. Skolbasert värdering – en införelse*. Oslo: Ad Notam Gyldendal. Andra upplagan.

Artiklar

- Hodkinson, Phil (1997). *Careership: A Sociological Theory of Career Decision Making*. *Sparkes British journal of sociology and science*, 18(1), 29-44.

Elektroniska referenser

SET –Social och emotionell träning. Tillgänglig 2008-11-28

www.set.st/bakgr.htm, www.set.st/syfte.htm

Skolverket (2006). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94*. Tillgänglig 2008-10-13

<http://www.skolverket.se/sb/d/193/url/0068007400740070003a002f002f0077007700770034002e0073006b006f006c007600650072006b00650074002e00730065003a0038003000380030002f00770074007000750062002f00770073002f0073006b006f006c0062006f006b002f0077007000750062006500780074002f0074007200790063006b00730061006b002f005200650063006f00720064003f006b003d0031003000360039/target/Record%3Fk%3D1069>

Skolverket (2007). *Allmänna råd och kommentarer – Kvalitet i fritidshem*. Tillgänglig 2008-10-25

<http://www.skolverket.se/sb/d/193/url/0068007400740070003a002f002f0077007700770034002e0073006b006f006c007600650072006b00650074002e00730065003a0038003000380030002f00770074007000750062002f00770073002f0073006b006f006c0062006f006b002f0077007000750062006500780074002f0074007200790063006b00730061006b002f005200650063006f00720064003f006b003d0031003700320037/target/Record%3Fk%3D1727>

Vetenskapsrådet (1990). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Elanders Gotab. Tillgänglig 2008-10-28

http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/etikreglerhs.pdf

Malmö högskola

Bilaga 1

Hej!

Vi heter Malin Bardh och Jenny Hansson. Vi läser sjunde och sista terminen på lärarutbildningen på Malmö högskola. Just nu skriver vi vårt examensarbete som ska handla om fritidspedagogen och dess arbete i halvklass. Vi skriver detta för att vi tycker det är viktigt att belysa fritidspedagogens roll i skolan.

Vi är väldigt tacksamma för att du tar dig tid att besvara enkäten. Dina svar kommer naturligtvis att vara anonyma i examensarbetet. Enkäterna kommer att förstöras efter att arbetet avslutats. När du är färdig med enkäten stoppar du den i medföljande kuvert. Detta för att dina svar ska vara anonyma även på arbetsplatsen.

Syftet med enkäten är att belysa din syn på din yrkesroll och ditt arbete i halvklass.

Vi är tacksamma om du svarar så utförligt som möjligt. Om det inte finns tillräckligt med utrymme för svar till någon fråga får du gärna skriva på papprets baksida.

Hälsningar

Malin och Jenny

1. Vad har du för kön? Kvinna Man

2. Vilken fritidspedagogutbildning har du gått?

---

3. Hur många år var utbildningen? _____

4. Hur många år har du arbetat inom yrket? _____

5. Trivs du med att arbeta i halvklass? Ja Nej

Om ja, förklara vad du är nöjd med! Om nej, förklara vad du är missnöjd med!

---

6. Beskriv kortfattat dina arbetsuppgifter!

---

7. Trivs du med dina arbetsuppgifter? Ja Nej

Om ja, berätta vad du är nöjd med! Om nej, vad skulle du vilja förändra?

---

8. Har du några arbetsuppgifter idag som du egentligen inte vill ha? Ja Nej

Om ja, vilka?

---

9. Gör du uppgifter som du inte tycker tillhör din yrkesroll?   Ja   Nej

Om ja, vilka är dessa uppgifter?

---

10. Finns det några andra arbetsuppgifter du skulle vilja ha?   Ja   Nej

a) Om ja, vilka?

---

b) Om ja, vad tror du det beror på att du inte har dessa arbetsuppgifter?

Om nej, vad beror det på?

---

11. Vad brukar du ha för aktiviteter när du har halvklass?

---

12. Vad vill du nå med dina aktiviteter i halvklass?

---

13. Vad är det som styr vilka aktiviteter du väljer att göra i halvklass?

---

14. Har du bra samarbete med klassläraren?   Ja   Nej

Utveckla ditt svar!

---

15. Har du och klassläraren gemensam planering? Ja Nej

Om ja, hur fungerar planeringen? Är båda parter lika delaktiga?

Om nej, är detta något du saknar? Vad tror du att det beror på?

---

16. Har du egen planeringstid för arbetet under skoltid? Ja Nej

Om ja, hur många timmar? _____

Om nej, är detta något du saknar? _____

17. Anser du att du har tillräckligt med planeringstid? Ja Nej

Om nej, vad anser du vara rimligt?

---

18. Hur har du och klassläraren organiserat arbetet för att använda resurserna bäst?

---

19. Känner du dig delaktig under arbetslagsträffar?   Ja   Nej
20. Lyssnar dina arbetskamrater på dina åsikter och idéer?   Ja   Nej
21. Är du delaktig i IUP/utvecklingssamtal?   Ja   Nej

Om ja, på vilket sätt? Om nej, vad beror det på?

---

22. Har du några egna mentorsbarn?   Ja   Nej

Om ja, hur många procent av klassen? Om nej, vad beror det på?

---

23. Har rektorn något krav på samverkan mellan fritidspedagog och klasslärare? I så fall vilka krav?

Övrigt

Tack för att du tog dig tid att svara på enkäten!

Bilaga 2

Malmö högskola

Hej!

Vi heter Malin Bardh och Jenny Hansson. Vi läser sjunde och sista terminen på lärarutbildningen på Malmö högskola. Just nu skriver vi vårt examensarbete som ska handla om fritidspedagoger och deras arbete i halvklass. Vi skriver detta för att vi tycker det är viktigt att belysa fritidspedagogens roll i skolan.

Vi hoppas att du vill hjälpa oss genom att dela ut enkäter till fyra fritidspedagoger på din skola. I vårt examensarbete kommer vi inte att nämna kommunens, skolans eller de deltagande pedagogernas namn. Enkätsvaren kommer att förstöras efter att undersökningen är avslutad. För att göra svaren anonyma även inom skolan skickar vi med ett kuvert till varje enkät. Dessa kuvert stoppas sedan i det redan frankerade och adresserade kuvertet och skickas till oss. Vi är tacksamma om fyra fritidspedagoger svarar på enkäten, senast den 13/11 2008.

Utöver enkäterna vill vi även intervjua en fritidspedagog och en lärare i grundskolans tidigare år, var för sig. Om du har några frivilliga pedagoger som vill ställa upp på en intervju får du gärna maila eller ringa oss om vilka tider som passar er. Vi skulle vara tacksamma om intervjuerna kunde äga rum så snart som möjligt. För vår del går det bra i stort sett när som helst, därför vore det bra om ni kunde höra av er med tider som passar er.

Vi vill upplysa er om att deltagandet är frivilligt och man kan hoppa av när man inte längre vill delta.

Om ni har några frågor eller av någon anledning inte vill delta så hör gärna av er via mail eller telefon.

Med vänliga hälsningar

Malin och Jenny

Malin Bardh

LL050340@stud.mah.se

0731-580630

Jenny Hansson

LL050842@stud.mah.se

0702-315212

Bilaga 3

Intervjufrågor till fritidspedagog

- 1) Berätta om hur samarbetet mellan dig o klassläraren ser ut?
- 2) Trivs du med det?
- 3) Har ni bra kontakt med varandra?
- 4) Har ni planeringstid ihop? – i så fall, Hur mycket? – om inte, vad tror du är anledningen till att ni inte har det?
- 5) Vad är din uppfattning om din respektive klasslärarens roll i arbetet med klassen?
- 6) Vad tycker du om att arbeta i halvklass? Vad är fördelarna/nackdelarna?
- 7) Hur trivs du med arbetet i halvklass?
- 8) Vad tror du att klassläraren tycker om arbetet i halvklass?
- 9) Hur vill du att halvklasslektionerna ska se ut?
- 10) Vad brukar du ha för aktiviteter under halvklasslektionerna?
- 11) Vad avgör vilka aktiviteter du väljer att göra under halvklasslektionerna?
- 12) Vad vill du nå med de aktiviteter du gör i halvklass?
- 13) Vet du vad klassläraren har för aktiviteter under halvklasslektionerna?
- 14) Hur känner du inför att ta rollen som undervisare?
- 15) Skulle du kunna tänka dig att avlasta/underlätta för klassläraren och t ex rätta matteböcker?
- 16) Hur har du och klassläraren organiserat arbetet i klassen för att använda resurserna bäst?
- 17) Finns det något som du funderat kring eller vill tillägga?

Bilaga 4

Intervjufrågor till klasslärare

- 1) Berätta om hur ditt samarbete med fritidspedagogen ser ut?
- 2) Trivs du med det?
- 3) Har ni bra kontakt med varandra?
- 4) Har ni planeringstid ihop? – i så fall hur mycket? Om inte, vad tror du att det beror på?
- 5) Vad är din uppfattning om din respektive fritidspedagogens roll i arbetet med klassen?
- 6) Vad tycker du om att arbeta i halvklass?
- 7) Vad känner du att halvklass lektionerna ger?
- 8) Vad tror du att fritidspedagogen tycker om att ha halvklass?
- 9) Hur vill du att halvklasslektionerna ska se ut?
- 10) Vet du vad fritidspedagogen har för aktiviteter under halvklasslektionerna?
- 11) Känner du dig trygg i vad fritidspedagogen gör när ni har halvklass?
- 12) Hur tror du att fritidspedagogen känner inför att ta rollen som lärare/undervisare?
- 13) Hade du velat att fritidspedagogen blev din högra hand o avlastade dig med att t ex rätta matteböcker?
- 14) Hur har du och fritidspedagogen organiserat arbetet i klassen för att använda resurserna bäst?
- 15) Finns det något som du funderat kring eller vill tillägga?